

Ministry of Internal Affairs of Ukraine
Odessa State University of Internal Affairs
Odesa Military Academy
Naval Institute National University "Odessa Maritime Academy"
National Defence University of Ukraine named after Ivan Cherniakhovskyi
Odessa National Maritime University Petro Mohyla
Black Sea National University
Danube Institute of National University "Odessa Maritime Academy"
Center for Baltic Studies of Taras Shevchenko University of Kyiv
State Organization "Institute of Market and Economic and Ecological
Research of the National Academy of Sciences of Ukraine"
Institute of Criminal Law and Applied Criminology (Chisinau)
Academy of Social Sciences (Łódź)
Riga Nordic University (Riga) Baltic International Academy (Riga)
Scientific Institute of Public Law International Police Academy
Center for Ukrainian and European Scientific Cooperation

V International scientific conference

**MARITIME SECURITY
OF THE BALTIC-BLACK SEA REGION:
CHALLENGES AND THREATS**

November 26, 2025

ORGANISING COMMITTEE

Foreign members of the Organizational Committee:

Buka Stanislav Anatoliiovych – Doctor of Economics, Professor, Chairman of the Senate of the Baltic International Academy (Republic of Latvia); **Kanels Juris** – PhD in polit., Rector of the Transport and Telecommunication Institute (the Republic of Latvia); **Buzhor Valerii Heorhiiovych** – Doctor of Law, Professor, Honored President of the Institute of Criminal Law and Applied Criminology, President of the Independent Criminological Association of the Republic of Moldova (the Republic of Moldova); **Domzal Piotr** – dr, Rector of the Academy of Social Sciences (Łódź, the Republic of Poland); **Djakon Denis** – Doctor of Economics, Professor, Rector of Riga Nordic University (the Republic of Latvia); **Vareikis Vygantas** – Doctor of Humanities, Professor, Leading Research Fellow, Institute of Baltic Region History and Archaeology, Klaipėda University (the Republic of Lithuania).

Ukrainian members of the Organizational Committee:

Davydenko Viacheslav Vitaliiovych – PhD in Law, Associate Professor, Police Colonel, Rector of Odessa State University of Internal Affairs; **Korniienko Maksym Viktorovych** – Doctor of Law, Professor, Police Colonel, First Vice Rector, Odessa State University of Internal Affairs; **Dryshliuk Volodymyr Ihorovych** – PhD in Law, Associate Professor Director of the Institute of Law and Security, Odessa State University of Internal Affairs; **Medvedenko Serhii Viktorovych** – PhD in Law, Associate Professor, Police Colonel, Director of the Educational-Scientific Institute of Training Specialists for Criminal Police of the National Police of Ukraine, Odessa State University of Internal Affairs; **Halai Anton Yuriiovych** – PhD in Law, Police Lieutenant Colonel, Dean of the Faculty of Training Specialists for Pre-Trial Investigation Bodies of the National Police of Ukraine, Odessa State University of Internal Affairs; **Dombrovan Nataliia Vasylivna** – PhD in Law, Associate Professor, Police Lieutenant-Colonel, Head of the Department of Research Organization, Odessa State University of Internal Affairs; **Babenko Andrii Mykolaiovych** – Doctor of Law, Professor, Head of the Department of Criminal Law Disciplines, Odessa State University of Internal Affairs; **Makovii Viktor Petrovych** – PhD in Law, Professor, Head of the Department of Civil Law Disciplines, Odessa State University of Internal Affairs; **Kobko-Odarii Viktoriia Serhiivna** – PhD in Law, Head of the Department of State and Law Disciplines, Odessa State University of Internal Affairs; **Buranhulov Andrii Viktorovych** – PhD in Law, Associate Professor, Head of the Department of Professional and Specialized Knowledge, Odessa State University of Internal Affairs; **Savelieva Iryna Vladyslavivna** – Doctor of Economics, Professor, Vice-Rector for Research, Odessa State University of Internal Affairs; **Dinzhos Roman Volodymyrovych** – Doctor of Engineering, Professor, Vice-Rector for Research, Petro Mohyla Black Sea National University; **Smyrnova Iryna Mykhailivna** – Doctor of Pedagogy, Professor, Deputy Director for Academic Affairs, Danube Institute of National University “Odessa Maritime Academy”; **Korolov Ihor Ruslanovych** – Doctor of Philology, Professor, Director of the Center for Baltic Studies of Taras Shevchenko University of Kyiv; **Burkynskiy Borys Volodymyrovych** – Doctor of Economics, Professor, Director of State Organization “Institute of Market and Economic and Ecological Research of the National Academy of Sciences of Ukraine”; **Merkulova Valentyna Oleksandrivna** – Doctor of Law, Professor, Professor at the Department of Criminal Law and Criminology, Institute of Law and Security of Odessa State University of Internal Affairs; **Prenko Yana Olehivna** – Head of the Department of International Cooperation, Odessa State University of Internal Affairs; **Piadyshch Volodymyr Heorhiiovych** – Doctor of Law, Professor, Professor at the Department of Crime Analysis and Information Technologies, Odessa State University of Internal Affairs; **Fors Hanna Volodymyrivna** – PhD in Law, Associate Professor, Head of the Department of Crime Analysis and Information Technologies, Odessa State University of Internal Affairs; **Shkuta Oleh Olehovych** – Doctor of Law, Professor, Professor at the Department of Criminal Law Disciplines of the Institute of Law and Security, Odessa State University of Internal Affairs; **Holovko Oleh Pavlovych** – Candidate of Economic Sciences, Founder and Director of the Publishing House “Helvetyka”; **Vikhliayev Mykhailo Yuriiovych** – Doctor of Law, Professor, Director of the Center for Ukrainian and European Scientific Cooperation.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.
The reference is mandatory in case of republishing or citation.

V International scientific conference «Maritime security of the Baltic-Black Sea region: challenges and threats» : conference proceedings (November 26, 2025, Odessa, Ukraine).
Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 264 pages.

PARTICULARITIES OF TRAINING AND RETRAINING OF MARITIME SECURITY OFFICERS

Communicative competence as a component of professional training:
the modern context

Baltadzy Polina Mikolaevna, Aksenova Anastasiia Oleksandrivna 190

Features of training search and rescue (SAR) personnel for operations in extreme
conditions: experience of evacuation and rescue operations organization

Bychenko Serhii Mykolaiovych 194

Problems of forming the abilities of maritime specialists
to manage the shipping safety system

Danylenko Oleksandr Borysovych..... 197

Regarding administrative and legal liability for violations of students' rights
in educational institutions

Zinukhova Viktoriia Mykhailivna 203

Psychological resilience of maritime security personnel under prolonged risks

Kundenko Iryna Pavlivna 206

Supporting the mental health of public servants in times of war

Lykhach Yuliia Yuriivna..... 210

INTERRELATION OF MARITIME SECURITY AND ECONOMIC, ENVIRONMENTAL, FOOD, INFORMATION, AND ENERGY SECURITY OF THE BALTIC-BLACK SEA STATES

Maritime security as a prerequisite for tourism recovery in post-conflict
countries: key challenges and common features

Tusha Rafaela, Svietchna Mariia, Wijesinghe Sachini..... 214

Sabotage acts of shadow ship fleets supported by the Russian Federation
on submarine infrastructure in the Baltic Sea in 2023–2025

Prof. Bernard Wiśniewski, Assoc. Prof. Tomasz Safjański 217

Investment law in the protection of human rights

Vasina Anna Oleksandrivna..... 220

Enhancing food security for the Baltic-Black Sea region

**Verkhivker Yakov Grigorovich, Pylypenko Liudmyla Mykolayivna,
Myroshnichenko Olena Mykhailivna..... 223**

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-645-4-49>

**FEATURES OF TRAINING SEARCH AND RESCUE (SAR)
PERSONNEL FOR OPERATIONS IN EXTREME CONDITIONS:
EXPERIENCE OF EVACUATION AND RESCUE OPERATIONS
ORGANIZATION**

**ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ПЕРСОНАЛУ СЛУЖБ ПОШУКУ
ТА РЯТУВАННЯ (SAR) ДО ДІЙ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ:
ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ЕВАКУАЦІЇ ТА РЯТУВАЛЬНИХ
ОПЕРАЦІЙ**

Bychenko Serhii Mykolaiovych

*PhD in History, Associate Professor,
Leading Research Fellow
at the Research Laboratory
for Management Problems
in the Field of Civil Protection
Educational and Scientific Institute
of Civil Protection
National University
of Civil Protection of Ukraine
Cherkasi, Ukraine*

Биченко Сергій

Миколайович

*кандидат історичних наук, доцент,
провідний науковий співробітник
науково-дослідної лабораторії
з дослідження проблем управління
у сфері цивільного захисту
Навчально-наукового інституту
цивільного захисту
Національний університет
цивільного захисту України
м. Черкаси, Україна*

Операції пошуку та рятування (Search and Rescue, SAR) на морі становлять критичний компонент морської безпеки, покликаний рятувати людей у стані надзвичайної ситуації. Ефективне функціонування SAR-рівня забезпечується командною взаємодією усіх відповідальних структур: Центрів координації рятування (RCC), спеціалізованих морських координаторів (SMC), підрозділів ДСНС, екіпажів SAR-одиниць, прикордонників, екіпажів та авіації морської охорони, сил ВМС ЗСУ та міжнародних партнерів. У цьому контексті особливої ваги набуває якісна підготовка особового складу центрів координації рятування (Rescue Coordination Centres, RCC), спеціалізованих морських координаторів (SMC) та екіпажів пошуково-рятувальних одиниць (SAR units).

Забезпечення ефективності SAR в умовах воєнного стану та збройних конфліктів вимагає від персоналу RCC, SMC і SAR-підрозділів високого рівня професійної готовності до дій в екстремальних умовах. Досвід евакуації населення з прибережних районів України, проведення морських рятувальних операцій та захисту портової

інфраструктури під час повномасштабної агресії виявив специфічні ризики та виклики для підготовки фахівців, що забезпечують пошук і рятування на морі [1, 2].

Специфічні ризики для персоналу SAR включають загрозу ракетних і артилерійських ударів по портах, акваторіях та рятувальних суднах; ризик мінування морських шляхів і підходів до портів; необхідність виконання пошуково-рятувальних операцій у районах активних бойових дій; високе психологічне навантаження, пов'язане з роботою під постійною загрозою для життя та із ситуаціями масових людських втрат; складність оперативної координації з військово-морськими силами, прикордонними підрозділами, береговою охороною та міжнародними партнерами. Додатковим чинником ризику є критична залежність результатів SAR від часу реагування: будь-які затримки в розгортанні пошукової операції можуть призвести до загибелі людей унаслідок переохолодження, гіпотермії, утоплення [3].

Центри координації рятування (RCC) відіграють ключову роль у системі SAR, здійснюючи приймання та аналіз сигналів лиха, планування пошукових районів, розрахунок дрейфу, розподіл завдань між наявними SAR-одинацями та призначення спеціалізованих морських координаторів (SMC) для конкретних інцидентів. Ефективність їхньої роботи безпосередньо залежить від рівня підготовки персоналу до роботи з сучасними навігаційними, комунікаційними та інформаційними системами, а також від навичок управління багатофункціональними операціями (кораблі, катери, вертольоти, БпЛА).

Ключові напрями підготовки та перепідготовки персоналу SAR мають включати:

- тактико-спеціальну підготовку до дій в умовах бойових загроз, з відпрацюванням повного циклу SAR-операцій – від приймання сигналу лиха до евакуації постраждалих у безпечні порти;
- тренування SMC та чергових змін RCC з планування пошуку, оцінки ризиків, швидкого прийняття рішень в умовах невизначеності, інформаційного дефіциту та часових обмежень;
- поглиблену підготовку екіпажів SAR-суден і авіації щодо проведення рятувальних операцій у складних метеоумовах, уночі, при загрозі мінної небезпеки, під впливом вогневих уражень;
- психологічну підготовку персоналу до роботи в екстремальних умовах, з елементами стрес-менеджменту, профілактики професійного вигорання та посттравматичних стресових розладів;
- тренування з взаємодії з військово-морськими силами, береговою охороною, прикордонною службою, портовими операторами та міжнародними SAR-центрами відповідно до вимог Конвенції SOLAS

та Міжнародної аеронавігаційної і морської пошуково-рятувальної настанови (IAMSAR).

Особливу увагу в системі підготовки слід приділяти відпрацюванню дій персоналу SAR стосовно вразливих категорій осіб – дітей, людей похилого віку, осіб з інвалідністю, у тому числі під час масових евакуацій морським транспортом. Це вимагає як спеціалізованих знань (медичних, психологічних), так і адаптованих процедур посадки, розміщення, евакуації та медичної евакуації (MEDEVAC).

Таким чином, ефективна система підготовки та перепідготовки персоналу SAR повинна базуватися на комплексному поєднанні тактико-спеціальної, психологічної та фізичної підготовки, широкому використанні сценарних тренувань і симуляцій, тісній інтеграції з міжнародними стандартами ІМО та кращими практиками країн, що мають розвинені служби пошуку та рятування на морі. Це дозволить підвищити стійкість української системи SAR до викликів воєнного часу та забезпечити максимальне збереження людських життів у морських надзвичайних ситуаціях.

Література:

1. Морські операції пошуку і рятування: управління, планування і координація : монографія / А. І. Головань, А. О. Волошин, І. П. Гончарук, та ін. Одеса : НУ «ОМА», 2023. 200 с.
2. Годованюк С. П. Моделі й методи управління пошуково-рятувальними операціями на морі в умовах невизначеності : дис. д-ра техн. наук. Херсонська державна морська академія, 2019.
3. Гапонов О. О. Правові особливості регулювання морських перевезень в умовах збройного конфлікту в Україні. *Наукові інновації та передові технології. Секція «Право»*. 2024. № 6(34). С. 493–500. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-6\(34\)-493-500](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-6(34)-493-500)
4. Achimescu C.-G., Oltean I.-R. The Role of the International Maritime Organization in Securing the Black Sea in the Context of the Russo-Ukrainian War. *Romanian Journal of International Law*. 2023. №. 29. P. 7–21. URL: <https://rrdi.ro/2023/04/30/the-role-of-the-international-maritime-organization-in-securing-the-black-sea-in-the-context-of-the-russo-ukrainian-war/>

The project was implemented with the support of

The Center for Ukrainian-European Scientific Cooperation is a non-governmental organization, which was established in 2010 with a view to ensuring the development of international science and education in Ukraine by organizing different scientific events for Ukrainian academic community.

The priority guidelines of the Center for Ukrainian-European Scientific Cooperation

1. International scientific events in the EU

Assistance to Ukrainian scientists in participating in international scientific events that take place within the territory of the EU countries, in particular, participation in academic conferences and internships, elaboration of collective monographs.

2. Scientific analytical research

Implementation of scientific analytical research aimed at studying best practices of higher education establishments, research institutions, and subjects of public administration in the sphere of education and science of the EU countries towards the organization of educational process and scientific activities, as well as the state certification of academic staff.

3. International institutions study visits

The organisation of institutional visits for domestic students, postgraduates, young lecturers and scientists to international and European institutes, government authorities of the European Union countries.

4. International scientific events in Ukraine with the involvement of EU speakers

The organisation of academic conferences, trainings, workshops, and round tables in picturesque Ukrainian cities for domestic scholars with the involvement of leading scholars, coaches, government leaders of domestic and neighbouring EU countries as main speakers.

Contacts:

Head Office of the Center for Ukrainian-European Scientific Cooperation:
88000, Uzhhorod, 25, Mytraka str.
+38 (099) 733 42 54
info@cuesc.org.ua

www.cuesc.org.ua

Maritime security of the Baltic-Black Sea region: challenges and threats

V International scientific conference

November 26, 2025

Izdevniecība «Baltija Publishing»
Valdeķu iela 62 – 156, Rīga, LV-1058
E-mail: office@baltijapublishing.lv

Iespiests tipogrāfijā SIA «Izdevniecība «Baltija Publishing»
Parakstīts iespiešanai: 2025. 28. novembrī.
Tirāža 100 eks.